

Kvartalsrapport, 3 kvartal 2023

Frende Holding AS

Konsernet Frende

Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS er eid av 22 frittstående sparebanker, i tillegg til tre Varigselskaper.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom eiernes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, gjennom Brage Finans, salg i eget kundesenter og digitalt.

Hovedtrekk per 30.09.23 (30.09.22)

- Bestandspremie i konsernet 30.09.2022 er MNOK 3 303,2 (3 071,2) en vekst på 8 %.
- Resultat før skatt per 3.kvartal var MNOK 41,9 (247,1).
- Skadeprocent for egenregning skadevirksomheten var 82,5 % (58,9 %)
- Erstatningsandel i livvirksomheten var 95,8 % (71,0 %)
- Kostnadsprosent skadevirksomhet var 17,8 % (18,4 %)
- Kostnadsandel livvirksomheten var 121,2 % (121,7 %)
- Finansavkastning var positiv med MNOK 105,6 (-170), tilsvarende 1,79 % (-2,88 %).

Resultat per 30.09.23

Resultat før skatt per 3. kvartal 2023 er MNOK 41,9, tilsvarende per 30.09.2022 var resultatet MNOK 247,1. Tredje kvartal isolert ga et negativt resultat før skatt på MNOK -46,2, mot positivt resultat samme periode i 2022 på MNOK 138,5. Resultat per september har større skadeutbetalinger enn forventet for Frende Skade og Frende Liv, og et normalisert avviklingsresultat sammenlignet med fjoråret der det ble tatt ekstraordinære avviklingsgevinster.

Forsikringsteknisk resultat i Skade er i tredje kvartal i stor grad påvirket av ekstremværet Hans, en av de dyreste naturkatastrofene som har rammet Norge. I tillegg er det relativt mange storskader i kvartalet. Samlet medfører dette et betydelig svakere forsikringsteknisk resultat enn forventet. Risikoresultat i Liv er svakere enn tidligere år, preget av utviklingen i uføreproduktene samt en styrking av avsetninger på tidligere årganger..

Finansresultatet per tredje kvartal er positivt med på MNOK 105,6 (-170,1), som gir en positiv avkastning på 1,79 %. En nedjustering av eiendomsverdiene i september reduserer finansresultatet i 3. kvartal. Konsernet har også rentekostnader knyttet til ansvarlig lån på MNOK 20,8.

Frende konsernet hadde per 3. kvartal brutto forfalt premie på MNOK 2 530,6 (2 361,2) Forfalt premie omfatter risikopremie fra Skade og risikopremie fra Liv. Opptjent premie for egen regning var MNOK 2 288,3 (2 147,1), en vekst på 6,6 %.

Erstatningskostnader for egenregning var MNOK 1 591,3 (1 211,3), fordelt på MNOK 1 575,3(1 200,3) i betalte skader og MNOK 16,0 (11,0) i endring erstatningsavsetning og avsatt premiereserve for egenregning.

Skadevirksomheten gir en skadeprosent for egen regning på 82,5 % (58,9 %). Isolert i 3. kvartal er skadeprosenten 83,9% mot 57,2% samme kvartal i fjor. Store naturskader og relativt mange storskader gir skadeprosent over fjoråret. I tillegg er det en betydelig lavere avviklingsgevinst sammenlignet med fjoråret der det ble tatt ekstraordinære avviklingsgevinster i Frende Skade. Skadeprosent hittil i år korrigert for avviklingsgevinster er på 83,1 % (75,9 %)

Livvirksomheten er fremdeles preget av utvikling i uføreproduktene som gir et svakere risikoresultat sammenliknet med tidligere år. I tredje kvartal er det foretatt en oppreservering av reserver som ytterligere reduserer risikoresultatet for barne- og ungdomsforsikringsproduktet. Gruppeliv og livsforsikringsproduktene har bedre risikoresultat hittil i år sammenliknet med tidligere år.

Fredekonsernets totale finansinntekter på MNOK 105,6 (-170,1) refererer seg til avkastning på plassering i aksjefond, renteportefølje og eiendom. Avkastning i kvartalet ble negativ med -0,44 % (-2,88 %). Året hittil er preget av stigende renter både i Europa og Amerika som skaper utfordringer både i aksjemarkedene og for globale obligasjoner. Avkastning på aksjer og renter er likevel positivt for Frende pr 3. kvartal. Den kraftige økningen i renter og utlåsmarginer har ført til at også avkastningskravet innenfor eiendom har økt betydelig. Verdivurdererne har økt realavkastningskravet for eiendom betydelig i tredje kvartal noe som medførte en stor nedjustering av eiendomsverdiene i september.

Forsikringsrelaterte driftskostnader er på MNOK 520,3 (501,0). Kostnader er stabile, med noe vekst knyttet til pågående systemprosjekter og satsing på salgsaktiviteter.

Resultat før skatt i Frende konsernet per 3. kvartal 2023 ble MNOK 41,9 (247,1). Totalresultatet ender med et overskudd på MNOK 42,8, mot et overskudd per 3. kvartal 2022 på MNOK 152,4

Balanse

Forvaltningskapitalen i Fredekonsernet per 3. kvartal var MNOK 7 191,6 (6 952,8), som gir en økning i forvaltningskapital på 3,4 %.

Kundeporteføljen utgjør totalt MNOK 1 802,1 mot MNOK 1 435,7 samme tid i 2022.

Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 5 660,1 mot MNOK 5 680,3 i 2022, tilsvarende -0,4 % reduksjon fra foregående år.

Konsernets egenkapital utgjorde pr. 30.09.23 MNOK 1 653,8 mot MNOK 1 807,3 i balanse pr. 30.09.22, og dette utgjorde 23 % av forvaltningskapitalen mot 26 % foregående år.

Konsernet har ingen gjeld utover ansvarlig lån og de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Framtidsutsikter

Forsikringsteknisk resultat pr tredje kvartal er svakere enn forventet som en følge av større skadeutbetalinger. Dette er drevet av høye naturskader og relativt stor andel storskader. Styret mener dette skyldes naturlige svingninger i bransjen. Den underliggende lønnsomheten i Skadeselskapet anses fremdeles å være god og med videre prisøkninger for å kompensere for skadeinflasjon forventes det at den underliggende forsikringslønnsomheten opprettholdes. Risikoresultatet i Livselskapet er fortsatt ikke tilfredsstillende, og det er satt inn tiltak som forventes å styrke lønnsomheten på sikt. Underliggende skadepresenter viser en svak forbedring over en 12 måneders periode.

Totalt er det nå 25 eiere og distributører i Frende med fortsatt gode vekstmuligheter gjennom et utbredt kontornettverk, digitalt salg og Frendes eget kundesenter. I løpet av 2023 er det også satset på tiltak som forventer å gi distribusjonen ytterligere salgskraft.

Styret mener selskapet fortsatt har et godt fundament for lønnsomhet og vekst.

Styret i Frende Holding AS

Bergen, 23. oktober 2023

Frende Holding konsern

Resultatregnskap

	3.kv 2023	3.kv 2022	01.01 - 30.09.23	01.01 - 30.09.22	31.12.22
Driftsinntekter					
Premieinntekter fra skadeforsikring	621 760	585 285	1 811 186	1 704 620	2 294 343
Premieinntekter livsforsikring	-10 522	-8 470	647 821	599 904	589 651
<i>Sum driftsinntekter</i>	<u>611 238</u>	<u>576 815</u>	<u>2 459 007</u>	<u>2 304 524</u>	<u>2 883 994</u>
Netto inntekter fra investeringer					
Realisert og urealisert gevinst / tap på finansielle eiender	-25 604	-13 037	102 785	-171 921	-135 368
Renteinntekter	952	1 080	2 766	1 797	2 531
Rentekostnader	-13 192	-5 089	-26 375	-13 706	-19 260
<i>Sum inntekter fra investeringer</i>	<u>-37 845</u>	<u>-17 045</u>	<u>79 176</u>	<u>-183 830</u>	<u>-152 098</u>
Sum driftsinntekter og netto inntekter fra investeringer	<u>573 393</u>	<u>559 770</u>	<u>2 538 183</u>	<u>2 120 693</u>	<u>2 731 897</u>
Erstatningskostnader og endring forsikringstekniske avsetninger					
Erstatningskostnader skadeforsikring	-521 440	-334 979	-1 494 837	-1 004 506	-1 266 879
Erstatningskostnader livsforsikring	-41 245	-27 184	-199 527	-112 373	-228 351
Endring andre forsikringstekniske avsetninger livsforsikring	125 136	118 409	-281 625	-255 647	-130 918
<i>Sum erstatningskostnader og endring forsikringstekniske avsetninger</i>	<u>-437 549</u>	<u>-243 754</u>	<u>-1 975 988</u>	<u>-1 372 527</u>	<u>-1 626 148</u>
Driftskostnader					
Driftskostnader skadeforsikring	-113 135	-112 075	-322 067	-312 986	-421 373
Driftskostnader livsforsikring	-68 162	-64 322	-195 466	-184 084	-248 496
Andre driftskostnader konsern	-790	-1 136	-2 796	-3 954	-4 081
<i>Sum driftskostnader</i>	<u>-182 087</u>	<u>-177 532</u>	<u>-520 329</u>	<u>-501 024</u>	<u>-673 951</u>
Sum erstatningskostnader og driftskostnader	<u>-619 636</u>	<u>-421 286</u>	<u>-2 496 317</u>	<u>-1 873 551</u>	<u>-2 300 098</u>
Periodens resultat før skattekostnad	<u>-46 243</u>	<u>138 484</u>	<u>41 866</u>	<u>247 143</u>	<u>431 797</u>
Skattekostnad	8 511	-41 050	957	-94 738	-126 842
Resultat før andre resultatkomponenter	<u>-37 733</u>	<u>97 434</u>	<u>42 823</u>	<u>152 405</u>	<u>304 955</u>
Netto andre resultatkomponenter					1 025
Totalresultat	<u>-37 733</u>	<u>97 434</u>	<u>42 823</u>	<u>152 405</u>	<u>305 979</u>
Resultat per aksje	-5,6	14,4	6,3	22,5	45,3

Frende Holding konsern

Balanse EIENDELER	1.1.-30.09.2023	1.1.-30.09.2022	31.12.22
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	53 401	51 205	53 339
Sum immaterielle eiendeler	<u>53 401</u>	<u>51 205</u>	<u>53 339</u>
Finansielle eiendeler			
Aksjer, andeler og obligasjoner	5 623 361	5 655 121	5 782 173
Plasseringsmidler bank	36 743	25 143	16 636
	<u>5 660 103</u>	<u>5 680 264</u>	<u>5 798 809</u>
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser			
Gj.forsikring av ikke opptjent bruttopremie	32 095	24 620	17 356
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning	177 401	98 056	106 931
	<u>209 496</u>	<u>122 676</u>	<u>124 287</u>
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	1 032 179	962 511	856 284
Fordring i forbindelse med gjenforsikrings - forretninger	31 925	23 960	31 635
	<u>1 064 103</u>	<u>986 472</u>	<u>887 919</u>
Andre eiendeler			
Varige driftsmidler	16 410	16 126	14 112
Leierett	96 434		
Bankinnskudd	68 731	78 802	102 856
	<u>181 576</u>	<u>94 928</u>	<u>116 968</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Forskuddsbetalte kostnader	22 924	17 262	24 174
Sum eiendeler	<u>7 191 604</u>	<u>6 952 807</u>	<u>7 005 496</u>
EGENKAPITAL OG GJELD	1.1.-30.09.2023	1.1.-30.09.2022	31.12.22
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (6.760.000 aksjer pål. kr. 100,-)	476 000	476 000	476 000
Overkursfond	80 689	80 689	80 689
Sum innskutt egenkapital	<u>556 689</u>	<u>556 689</u>	<u>556 689</u>
Opptjent egenkapital			
<i>Fond</i>			
-Risikoutjevningfond	26 336	44 459	26 336
-Avsetning til garantiordningen	107 200	101 600	103 000
-Avsetning til naturskadefondet	7 233	33 157	59 714
<i>Annen opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital/ udisp årsresultat	956 303	1 071 432	865 200
	<u>1 097 072</u>	<u>1 250 649</u>	<u>1 054 249</u>
Sum egenkapital	<u>1 653 761</u>	<u>1 807 337</u>	<u>1 610 938</u>
Ansvarlig lån	425 000	425 000	425 000
Forsikringsmessige avsetninger			
Forsikringstekniske avsetninger livsforsikring	1 835 011	1 474 140	1 442 096
Forsikringstekniske avsetninger skadeforsikring	2 693 095	2 686 191	2 579 119
	<u>4 528 106</u>	<u>4 160 331</u>	<u>4 021 215</u>
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	43 840	41 442	41 042
Gjeld til reassurandør	66 249	47 543	50 651
Utsatt skatt forpliktelse	13 077	29 018	18 975
Betalbar skatt	58 577	159 902	166 792
Avsatt utbytte	-	-	350 000
Leiforpliktelse	98 463		
Annen gjeld	211 045	204 638	225 496
	<u>491 251</u>	<u>482 543</u>	<u>852 956</u>
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader	93 486	77 596	95 387
Sum egenkapital og gjeld	<u>7 191 604</u>	<u>6 952 807</u>	<u>7 005 496</u>

Frende Holding konsern

Endringer i egenkapital

	Aksjekapital	Overkursfond	Risiko- utjevning- fond	Avsetning til garanti- ordningen	Naturskade- fond	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.22	476 000	80 689	44 459	98 700	18 223	936 885	1 654 956
Endring garantiavsetning	-	-	-	2 900	-	-2 900	-
Endring risikoutjevningfond	-	-	-	-	14 935	-14 935	-
Periodens disponering opptjent egenkapital						152 405	152 405
Egenkapital pr. 30.09.22	476 000	80 689	44 459	101 600	33 157	1 071 456	1 807 361
Egenkapital pr 01.01.23	476 000	80 689	26 336	103 000	59 714	865 200	1 610 938
Endring garantiavsetning	-	-	-	4 200	-	-4 200	-
Endring naturskadefond	-	-	-	-	-52 481	52 481	-
Endring risikoutjevningfond						-	-
Periodens disponering opptjent egenkapital						42 823	42 823
Egenkapital pr. 30.09.23	476 000	80 689	26 336	107 200	7 233	956 303	1 653 761

Solvens II

Basert på beregninger ved utgangen av 3. kvartal 2023 er solvensmarginen innenfor målsatt solvensmargin for foretakene i Frende Holding Konsern.

Frende Holding konsern

Kontantstrøm konsern

	01.01 - 30.09.23	01.01 - 30.09.22	01.01.-31.12.22
<i>Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</i>			
Netto innbetalt til premier	1 581 977	2 208 921	2 966 863
Netto kontantstrøm reassuranse	-16 001	-28 677	-49 257
Finansinntekter	33 601	58 277	89 924
Andre inntekter/ andre kostnader	589	-	379
Utbetalte erstatninger	1 074 493	1 207 199	1 677 872
Forsikringsrelaterte driftskostnader	316 073	506 982	620 732
Betalt skatt	113 154	102 438	137 695
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	96 447	421 902	571 609
<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>			
Netto investert i aksjer datterselskap			
Nettoinvestert i finansielle eiendeler	-212 096	28 846	156 125
Netto investert i driftsmidler	1 176	1 938	3 446
Netto investert i immaterielle eiendeler	11 243	19 915	25 288
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	199 678	-50 699	-184 859
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>			
Mottatt utbytte	362 000	-	-
Betalt utbytte	-712 000	-380 000	-380 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-350 000	-380 000	-380 000
Netto likviditetsendring	-53 875	-8 796	6 750
Likviditetsbeholdning inngående i perioden	119 492	112 742	112 742
Likviditetsbeholdning utgående i perioden	105 474	103 945	119 492

Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34. Regnskapsprinsippene er beskrevet i årsrapporten for 2022.

Innføring av ny regnskapsstandard: IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leiekontrakter er implementert i tredje kvartal med virkning fra 1. januar 2023. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet. Standarden innebærer at leierettigheter skal balanseføres som en rett til å bruke en eiendel med en tilhørende forpliktelse. Forpliktelsen estimeres til nåverdien av fremtidige leiebetalinger i leieperioden. Nåverdien av forpliktelsen er beregnet med marginal lånerente. Ved innregning måles eiendelen til anskaffelseskost som tilsvarer forpliktelsen.

Selskapets leie av kontorlokale i Jonsvoll er balanseført ved innregning. Leierett eiendom er innregnet i balansen på egen linje under andre eiendeler. Nåverdien av forpliktelsen er beregnet med marginal lånerente.

Implementeringseffekter i balansen ved innregning:

Leierett eiendom MNOK 106,4

Leieforpliktelse MNOK 106,4

Regnskapet er ikke revidert.

Note 2 Spesifikasjon premieinntekter og erstatninger

	30.09.23			30.09.22			31.12.22		
	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern
Premieinntekter for egen regning									
Forfalt bruttopremie	1 858 056	672 536	2 530 592	1 738 228	623 014	2 361 243	2 392 356	620 599	3 012 955
- Avgitt gjensikringspremie	-40 683	-24 715	-65 398	-30 424	-23 111	-53 534	-30 534	-30 948	-61 482
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-20 926		-20 926	-10 919	-	-10 919	-67 949	-	-67 949
- Endring i gjensikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	14 740		14 740	7 734	-	7 734	471	-	471
Overført premiereserve fra andre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum premieinntekter for egen regning	1 811 186	647 821	2 459 007	1 704 620	599 904	2 304 524	2 294 343	589 651	2 883 994

	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern
Erstatninger for egen regning									
Brutto betalte erstatninger	-1 454 694	-119 970	-1 574 664	1 089 671	117 528	1 207 199	1 518 445	159 462	1 677 907
-Gjensikringsandel av betalte erstatninger	609	13 417	14 026	-2 476	-7 128	-9 603	-14 646	-9 520	-24 166
Brutto endringer i erstatningsavsetninger	-93 050	-96 650	-189 700	-78 370	9 366	-69 004	-242 472	92 540	-149 933
- Endring i gjensikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	52 299	3 676	55 974	-4 319	-7 393	-11 712	5 553	-14 132	-8 579
Overføring av premiereserve til andre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum erstatningskostnader for egen regning	-1 494 837	-199 527	-1 694 363	1 004 506	112 373	1 116 880	1 266 879	228 351	1 495 230
Endring premiereserveavsetning		288 481	288 481		249 145	249 145		133 852	133 852
-Gjensikringsavsetning av premiereserve		14 640	14 640		2 707	2 707		-6 769	-6 769
Endring premiereserveavsetning for egen regning		303 122	303 122		251 853	251 853		127 083	127 083

Note 3 Nøkkeltall i skadeforsikring

	30.09.23	30.09.22	31.12.22
Kostnadsandel	17,8 %	18,4 %	18,3 %
Skade % E/R	82,5 %	58,9 %	55,2 %
Combined Ratio	100,3 %	77,3 %	73,5 %
Skade % Brutto	84,2 %	58,5 %	54,9 %